

(ร่าง) มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 256x (หลักสูตรทบทวน)
เพื่อการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยสภาเภสัชกรรม

สาขาเภสัชศาสตร์ เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาและสุขภาพ มีเนื้อหาวิชาความรู้ครอบคลุมในหลายศาสตร์ ทั้งศาสตร์ด้านเภสัชกรรมอุตสาหกรรม ศาสตร์ด้านการบริหารทางเภสัชกรรม ศาสตร์ด้านเภสัชศาสตร์สังคม และบริหารเภสัชกิจและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการเรียนรู้ศาสตร์ดังกล่าวมีความจำเป็นต้องบูรณาการเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพ แก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศ และต่อยอดองค์ความรู้ในสาขา

ในปัจจุบัน บริบทด้านเศรษฐกิจ สังคมระดับประเทศ รวมทั้งบริบทวิชาชีพเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพและนโยบายต่าง ๆ อีกทั้งความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวส่งผลให้สาขาเภสัชศาสตร์ต้องปรับเปลี่ยนให้มีความหลากหลายและมีความเป็นสากล ขณะเดียวกันก็ต้องมีความเฉพาะทางมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาจึงควรจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการในบริบทปัจจุบันอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาให้บัณฑิตมีความรู้เพิ่มเติมเฉพาะด้าน หรือโดยการกำหนดสาขาวิชาในหลักสูตรเพื่อให้เพิ่มการเรียนรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ มากยิ่งขึ้น การเรียนรู้จึงต้องมีทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการฝึกทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตมีความพร้อมทั้งองค์ความรู้และความสามารถในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ในสังคม

สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์อาจมีข้อตกลงการร่วมผลิต โดยจัดทำข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์สังกัดกับองค์กรภายนอกที่มีความพร้อมและศักยภาพในการร่วมพัฒนาและร่วมบริหารหลักสูตรเภสัชศาสตร์ โดยผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรภายนอก รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับสถาบันร่วมผลิตบัณฑิตทางเภสัชศาสตร์แสดงในเอกสารแนบท้าย

หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต	ที่มา/อ้างอิง
<p>1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา</p> <p>ชื่อสาขา เภสัชศาสตร์</p> <p>ชื่อสาขาวิชา</p> <p>(1) เภสัชกรรมอุตสาหกรรม</p> <p>(2) การบริหารทางเภสัชกรรม</p> <p>(3) การคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสุขภาพ</p> <p>(4) ด้านอื่น ๆ ที่สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบ</p>	<p>(4) ด้านอื่น ๆ ที่สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบ – กรณีมีการเสนอขอเปิดสาขาวิชาใหม่เพิ่มเติมในอนาคต (ถ้ามี)</p>

<p>2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา</p> <p>ภาษาไทย</p> <p>เภสัชศาสตรบัณฑิต</p> <p>ภ.บ.</p> <p>ภาษาอังกฤษ</p> <p>Doctor of Pharmacy</p> <p>Pharm.D.</p> <p>หมายเหตุ: ชื่อปริญญาและชื่อที่แสดงสาขาวิชา อาจกำหนดแตกต่างกันในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ตามรายละเอียดของสาขาวิชานั้น หากชื่อปริญญาและ/หรือชื่อสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษา กำหนดแตกต่างจากที่ปรากฏในมาตรฐานหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาจะต้องแสดงผลพักการเรียนรู้อุดคล้องกับชื่อปริญญานั้น ๆ และเสนอต่อสภาเภสัชกรรมเพื่อความเห็นชอบ ทั้งนี้ ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญาให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา และประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดชื่อปริญญา พ.ศ.2565</p>	
<p>3. คุณลักษณะเบื้องต้นของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมที่พึงประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและเจตคติที่ดี เหมาะสมต่อการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม อุทิศตน เสียสละ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม 3.2. มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์และบูรณาการหลักการและทฤษฎีทางเภสัชศาสตร์ในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา 3.3. สามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีวิจารณญาณบนหลักฐานทางวิชาการ รวมทั้งมีความสามารถด้านการวิจัย 3.4. เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยิ่งของสังคมด้านยาและสุขภาพ 3.5. มีความใฝ่รู้และมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3.6. มีภาวะผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีมและพร้อมนำการเปลี่ยนแปลง 3.7. สามารถในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสมและเป็นสากล 	<p>อ้างอิงตาม (ร่าง) <i>เกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 2566 (หลักสูตร 6 ปี) ที่แก้ไข/ปรับปรุง โดย ศ.ศ.ภ.ท. และ ผ่านความเห็นชอบจาก สภาเภสัชกรรมในการประชุมครั้งที่ 336 (6/2566)</i></p>
<p>4. โครงสร้างหลักสูตร</p> <p>โครงสร้างหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต ต้องสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และเกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชา</p>	<p><i>ปรับโครงสร้างหลักสูตร จากเดิม ไม่น้อยกว่า 220 หน่วยกิต เป็นไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต เพื่อให้สอดคล้องกับ</i></p>

แก้ไขหลังการทำประชาพิจารณ์_คกก ศึกษา 170967

เลือกเสรี ทั้งนี้ การจัดการหลักสูตรควรมีการออกแบบหลักสูตรหรือรายวิชาที่ปรับให้เหมาะสมกับจุดเน้นของแต่ละสาขาเฉพาะทาง

4.1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักชาติกำเนิด ร่วมมือร่วมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

4.2. หมวดวิชาเฉพาะ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

4.2.1. กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ ประกอบด้วยวิชาที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนทางด้านเภสัชศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ

4.2.2. กลุ่มวิชาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพเภสัชกรรม ได้แก่ กลุ่มวิชาด้านเภสัชกรรมอุตสาหกรรม กลุ่มวิชาด้านการบริหารทางเภสัชกรรม และกลุ่มวิชาด้านเภสัชศาสตร์สังคมและบริหารเภสัชกิจ โดยสัดส่วนของแต่ละกลุ่มวิชาให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละหลักสูตรและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรม ทั้งนี้ ให้นับรวมวิชาการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพและวิชาที่เกี่ยวกับการวิจัยของนิสิตนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มวิชาชีพในหมวดวิชาเฉพาะ

อาจจัดวิชาหมวดเฉพาะในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ โดยอาจบูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพกับกลุ่มวิชาชีพ หรือระหว่างกลุ่มวิชาชีพด้านเภสัชกรรมอุตสาหกรรม ด้านการบริหารทางเภสัชกรรม และด้านเภสัชศาสตร์สังคมและบริหารเภสัชกิจก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในลักษณะองค์รวม เห็นความเชื่อมโยงของเนื้อหาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ให้ชัดเจนขึ้น

4.3. หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัดหรือ สนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (อ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ข้อ 8.3) และเพื่อเปิดโอกาสให้สถาบันต่าง ๆ สามารถออกแบบหลักสูตรได้ตามความเหมาะสม

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตตลอดภาคไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต เป็นไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต (อ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ข้อ 9.1)

- หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต คงเดิม (อ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ข้อ 9.3)

- หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต (ปรับลดให้สอดคล้องกับ

<p>ทั้งนี้ ทุกหมวดต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน</p> <p>โครงสร้างหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย</p> <table border="0"> <tr> <td>1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>24 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>2) หมวดวิชาเฉพาะ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>150 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td> 2.1) กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>24 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td> 2.2) กลุ่มวิชาชีพ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>92 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td> 2.3) การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ</td> <td>ประกอบด้วย</td> <td></td> </tr> <tr> <td> - ภาคบังคับ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>6 หน่วยกิต (400 ชั่วโมง)</td> </tr> <tr> <td> - สาขาเน้น ชั้นปีที่ 6</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>28 หน่วยกิต (1,600 ชั่วโมง)</td> </tr> <tr> <td>3) หมวดวิชาเลือกเสรี</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>6 หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>จำนวนหน่วยกิตรวม</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>180 หน่วยกิต</td> </tr> </table> <p>โดยมีสัดส่วนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาของกลุ่มวิชาด้านเภสัชกรรมอุตสาหกรรมจำนวนไม่น้อยกว่า 25 หน่วยกิต หรือร้อยละ 25 ของหน่วยกิตระดับวิชาชีพ กลุ่มวิชาด้านการบริหารทางเภสัชกรรมจำนวนไม่น้อยกว่า 25 หน่วยกิต หรือร้อยละ 25 ของหน่วยกิตระดับวิชาชีพ และกลุ่มวิชาด้านเภสัชศาสตร์สังคมและบริหารเภสัชกิจจำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต หรือร้อยละ 12.5 ของหน่วยกิตระดับวิชาชีพ</p>	1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต	2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	150 หน่วยกิต	2.1) กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต	2.2) กลุ่มวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	92 หน่วยกิต	2.3) การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	ประกอบด้วย		- ภาคบังคับ	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต (400 ชั่วโมง)	- สาขาเน้น ชั้นปีที่ 6	ไม่น้อยกว่า	28 หน่วยกิต (1,600 ชั่วโมง)	3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า	180 หน่วยกิต	<p>หน่วยกิตภาพรวมที่ลดลง)</p> <p>- หน่วยกิตการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 34 หน่วยกิต</p> <p>คงตามโครงสร้างหลักสูตรเดิม (ประกาศสภาเภสัชกรรมที่ 65/2561 เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 6 ปี ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561)</p>
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต																										
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	150 หน่วยกิต																										
2.1) กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต																										
2.2) กลุ่มวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	92 หน่วยกิต																										
2.3) การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	ประกอบด้วย																											
- ภาคบังคับ	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต (400 ชั่วโมง)																										
- สาขาเน้น ชั้นปีที่ 6	ไม่น้อยกว่า	28 หน่วยกิต (1,600 ชั่วโมง)																										
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต																										
จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า	180 หน่วยกิต																										
<p>5. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา</p> <p>เนื้อหาสาระสำคัญจัดเป็นกลุ่ม ดังนี้</p> <p>5.1. กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ ประกอบด้วยองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ประยุกต์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ โครงสร้างและหน้าที่การทำงานระบบต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์ สาเหตุ และ กลไกการเกิดโรค เทคนิคการใช้เครื่องมือและการตรวจทางห้องปฏิบัติการและองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5.2. กลุ่มวิชาด้านเภสัชกรรมอุตสาหกรรม ประกอบด้วยองค์ความรู้เกี่ยวกับตัวยาผลิตภัณฑ์ยาและ สุขภาพ สมุนไพร และชีววัตถุต่าง ๆ ที่นำมาใช้เป็นยา เทคนิคทางเภสัชกรรม การผลิตและวิจัยพัฒนายา วิทยาการ และเทคโนโลยีของยา การควบคุมและประกันคุณภาพยา การขึ้นทะเบียนยา กระบวนการเก็บรักษาและกระจาย ยา เทคโนโลยีชีวภาพ และปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่อื่น ๆ ในการผลิตยา ตลอดจนอุตสาหกรรมยาโลกและองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยาในที่นี้ครอบคลุมทั้งยาสำหรับคนและสัตว์ สำหรับสาขาวิชาเภสัชกรรมอุตสาหกรรมจะมีการเรียนรายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึงการฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน</p>	<p>อ้างอิงตาม (ร่าง) เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 2566 (หลักสูตร 6 ปี) ที่แก้ไข/ปรับปรุงโดย ศ.ศ.ภ.ท. และผ่านความเห็นชอบจากสภาเภสัชกรรมในการประชุมครั้งที่ 336 (6/2566)</p>																											

<p>เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น</p> <p>5.3. กลุ่มวิชาด้านการบริหารทางเภสัชกรรม ประกอบด้วย องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาในผู้ป่วย กลไกการออกฤทธิ์ของยา กระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อยาเข้าสู่ร่างกาย การประเมินสุขภาพเบื้องต้น การเลือก ใช้ยาในการรักษาโรค กระบวนการจ่ายยาและส่งมอบยา การแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ การติดตามผลการใช้ยา และการจัดการปัญหาหรืออาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการใช้ยาในผู้ป่วย การตรวจร่างกายเบื้องต้นสำหรับโรคที่พบได้บ่อยในร้านยา การใช้ยาอย่างสมเหตุผล การแปลผลทางห้องปฏิบัติการ การให้ภูมิคุ้มกันโรค เภสัชกรรมทางไกล การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ การแพทย์แม่นยำ ปัญญาประดิษฐ์ (เน้นการประยุกต์ใช้) ทักษะตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสาขาวิชาการบริหารทางเภสัชกรรม จะมีการเรียนรายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึง การฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น</p> <p>5.4. กลุ่มวิชาด้านเภสัชศาสตร์สังคมและบริหารเภสัชกิจ ประกอบด้วย องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบยาและสุขภาพ สาธารณสุข การบริการปฐมภูมิ การคุ้มครองผู้บริโภค นโยบายด้านยาและสุขภาพ แผนพัฒนาระบบยาและสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ กฎหมายและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ เภสัชเศรษฐศาสตร์ และระบาดวิทยาทางยา การจัดการข้อมูลรวมถึงข้อมูลขนาดใหญ่ สุขภาพโลก (global health) และองค์ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับสาขาวิชาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสุขภาพจะมีการเรียน รายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึง การฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น</p>	
<p>6. อาจารย์ประจำสถาบันการศึกษา ที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการทำหน้าเป็นอาจารย์ผู้สอน มีดังนี้</p> <p>6.1. สถานะ เป็นอาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ ในกรณีสถาบันการศึกษาของรัฐ อาจารย์ประจำของสถาบันฯ ต้องมีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาประเภทวิชาการ หรือพนักงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้น หรืออาจเป็นผู้ปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษาที่มีสถานะอื่นในลักษณะชั่วคราวหรือเฉพาะคราว โดยมีสัญญาจ้างการเป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำซึ่งมีระยะเวลาของสัญญาจ้างอย่างน้อย 1 ปี</p> <p>กรณีที่มีสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานใน</p>	<p>ข้อ 6.1. อาจารย์ผู้สอน ต้องมีวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาเภสัชศาสตร์หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน (อ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐาน</p>

สถาบันอุดมศึกษาประเภทสนับสนุนวิชาการ และมีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีใช้ตำแหน่งอาจารย์ (เช่น เกสซ์กร นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ หรือตำแหน่งที่มีชื่ออื่น ๆ) รวมทั้งได้รับอนุมัติให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์ ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยหรือผู้ที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายด้วย หรือเป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ต้องมีสถานะเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งอาจปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาหรือบางเวลาที่มีเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ โดยมีสัญญาจ้างการเป็นอาจารย์ประจำที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำมีระยะเวลาของสัญญาจ้างอย่างน้อย 1 ปี

อาจารย์ผู้สอนซึ่งมีสถานะตามข้อ 6.1 ต้องมีวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาเภสัชศาสตร์หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

6.2. หน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์

6.3. คุณวุฒิ

6.3.1. ผู้สอนในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปและวิชาพื้นฐานวิชาชีพ มีคุณวุฒิและผลงานตามข้อกำหนดของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน

6.3.2. ผู้สอนในกลุ่มวิชาชีพ มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า สาขาเภสัชศาสตร์หรือ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง

6.4. คุณสมบัติเพิ่มเติมของอาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชาชีพ

6.4.1. อย่างน้อยร้อยละ 50 ของอาจารย์ประจำสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าโดยการรับรองขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล (กพ.) หรือสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์มีแผนพัฒนาอาจารย์ไปสู่เป้าหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน

6.4.2. อย่างน้อยร้อยละ 80 ของอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาชีพเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมที่ยังสามารถใช้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมได้อยู่

6.4.3. อาจารย์ประจำในสถาบันการศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาที่ยังไม่มีประสบการณ์การสอน มีได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด โดยสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ต้องมีกระบวนการพัฒนาทักษะด้านการสอนให้แก่อาจารย์

6.4.4. มีอาจารย์ซึ่งเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาซึ่งมีใช้คุณวุฒิระดับปริญญา เช่น อาจารย์ผู้ได้รับวุฒิปดหรือหนังสืออนุมัติในสาขาวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ของสภาเภสัชกรรม หรือหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญอื่นจากองค์กรระดับชาติหรือนานาชาติที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนใน

หลักสูตรปริญญาตรี
พ.ศ. 2565 ข้อ 10.2.3
กรณีอาจารย์ผู้สอน ซึ่ง
มิได้กำหนดให้ต้องมี
ผลงานวิชาการ)

ข้อ 6.4.1 อ้างอิงตาม
เกณฑ์ประเมินเพื่อการ
รับรองสถาบันการศึกษา
เภสัชศาสตร์ พ.ศ.2560
(กศภ.2) ข้อ 2.1.2

ข้อ 6.4.2 อ้างอิงตาม
กศภ.2 ข้อ 2.1.1

ข้อ 6.4.3 อ้างอิงตาม
กศภ.2 ข้อ 2.1.5

ข้อ 6.4.4 ปรับปรุงจาก
กศภ.2 ข้อ 2.1.3 โดย
ขยายความให้สอดคล้อง
กับบริบทในปัจจุบัน

ข้อ 6.5.1 อ้างอิงตาม
เกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรปริญญาตรี
พ.ศ. 2565 ข้อ 10.2.3
วรรคสาม

<p>หลักสูตร หรือสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์มีแผนพัฒนาหรือส่งเสริมให้อาจารย์ไปสู่เป้าหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน</p> <p>ตัวอย่างเช่นการได้รับหนังสืออนุมัติจากวิทยาลัยเฉพาะสาขา อาทิ วิทยาลัยเภสัชบำบัด วิทยาลัยเภสัชกรรมอุตสาหกรรม วิทยาลัยคุ้มครองผู้บริโภค วิทยาลัยเภสัชกรรมชุมชน วิทยาลัยบริหารเภสัชกิจ</p> <p>6.5. คุณสมบัติของอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี)</p> <p>กรณีที่หลักสูตรเภสัชศาสตร์มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก (กรณีเช่นว่านี้ องค์กรภายนอกดังกล่าว เรียกว่า สถาบันร่วมผลิต) ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานประจำในองค์กรภายนอก อาจทำหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์ของสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ได้ (กรณีดังกล่าว ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานประจำในองค์กรภายนอก เรียกว่า อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต) ดังนี้</p> <p>6.5.1. ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน ยกเว้นกรณีที่สถาบันร่วมผลิตมิใช่สถาบันอุดมศึกษา บุคคลดังกล่าวอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี</p> <p>6.5.2. มีหลักฐานการมอบหมายภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการสอนและหรือการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพที่ตรงกับสายงานหรือประสบการณ์ในหลักสูตรจากสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>6.5.3. กรณีประสงค์จะให้บุคคลดังกล่าวนับเป็นอาจารย์ประจำจากสถาบันร่วมผลิต ให้นำนับเป็นอาจารย์ประจำจากสถาบันร่วมผลิตให้กับสถาบันการศึกษาเพียง 1 แห่ง เงื่อนไขของการเป็นสถาบันร่วมผลิตเป็นไปตามเอกสารแนบท้าย</p>	
<p>7. จำนวนอาจารย์สำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์</p> <p>7.1. จำนวนอาจารย์ประจำสถาบันและอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) เต็มเวลาต่อนิสิตนักศึกษา (คำนวณตามค่า Full Time Equivalent Student, FTES) สำหรับการเรียนการสอนรายวิชาที่คณะเปิดสอนในหมวดวิชาชีพ และรายวิชาพื้นฐานวิชาชีพที่เปิดสอนเอง (โดยคำนวณทั้งหลักสูตร) มีสัดส่วนไม่มากกว่า 1 : 8</p> <p>การคำนวณ FTES ให้นำรวมอาจารย์และเภสัชกรซึ่งสังกัดสถาบันอุดมศึกษาที่สอนนิสิตนักศึกษา และอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) ที่มีหลักฐานการสอนนิสิตนักศึกษาเป็นประจำชัดเจน</p> <p>7.2. กรณีของอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) จะต้องมีในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ</p>	<p>ข้อ 7.1 อ้างอิงตาม กศภ.2 ข้อ 2.2.1 โดยปรับให้สามารถนำ อาจารย์และเภสัชกรซึ่งสังกัดสถาบันอุดมศึกษาที่สอนนิสิตนักศึกษา และอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต เป็นส่วนหนึ่งของการคำนวณจำนวนรับนิสิต</p>

<p>20 ของ FTE ทั้งหมดที่พึงมีสำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้น ๆ</p> <p>7.3. สัดส่วนอาจารย์ประจำสถาบันและอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) แต่ละด้าน (ได้แก่ ด้านเกษตรกรรมอุตสาหกรรม ด้านการบริหารทางเกษตรกรรม และด้านเกษตรศาสตร์สังคมและบริหารเกษตรกิจ) ต่อนิสิตนักศึกษาเต็มเวลาให้ไม่มากกว่า 1 : 8</p> <p>7.4. สัดส่วนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารทางเกษตรกรรมที่เป็นอาจารย์ประจำสถาบัน เกษตรประจำสังกัดสถาบันอุดมศึกษานั้น และอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต (ถ้ามี) ที่สอนแบบ practice-based ด้วยหรือการปฏิบัติงานบริหารทางเกษตรกรรมที่แหล่งฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ ต่อบริการนิสิตนักศึกษาสาขาเน้นการบริหารทางเกษตรกรรมแต่ละชั้นปี ในสัดส่วนจำนวนอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษา ไม่มากกว่า 1 : 6 ในกรณีที่สถาบันการศึกษาเกษตรศาสตร์ไม่สามารถปฏิบัติตามสัดส่วนดังกล่าวได้ ให้ขอความเห็นชอบจากสภาเกษตรกรรมเป็นรายการณใ้ ทั้งนี้ ให้สถาบันเกษตรศาสตร์กำหนดเป้าหมายการพัฒนาสัดส่วนดังกล่าวเป็น 1 : 4</p> <p>กรณีอาจารย์ประจำสถาบันการศึกษาเกษตรศาสตร์จะนับเป็นอาจารย์ที่สอนแบบ practice-based ในกรณีต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมปฏิบัติงานบริหารทางเกษตรกรรมในแหล่งฝึกปฏิบัติงาน โดยเฉลี่ยอย่างน้อย 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ซึ่งเทียบเท่ารายวิชาปฏิบัติการ 1 หน่วยกิต หรือ 2. เป็นอาจารย์ที่สอนนิสิตนักศึกษาในแหล่งฝึกปฏิบัติงาน (หมายเหตุ อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตจะถือเป็นอาจารย์แบบ practice-based โดยอัตโนมัติ) 	<p>นักศึกษา</p> <p>ข้อ 7.2 อ้างอิง มติที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาฯ ครั้งที่ 4/2567 กำหนดให้คิดสัดส่วนอาจารย์ประจำจากสถาบันร่วมผลิตต่ออาจารย์ประจำสังกัดคณะฯ ตามหน่วยกิตวิชาฝึกปฏิบัติงานเฉพาะสาขา เนื่องจากอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตมีภาระงานสอนในส่วนของการฝึกปฏิบัติงานเป็นหลัก</p> <p>ข้อ 7.3 อ้างอิงตาม กศภ.2 ข้อ 2.2.3 ข้อ 2.2.4 และ ข้อ 2.2.5 ข้อ 7.4 ปรับจาก กศภ. 2 ข้อ 2.2.6 ซึ่งเดิมกำหนดให้สัดส่วนของอาจารย์ practice-based ต่อนักศึกษาสายการบริหารทางเกษตรกรรมตั้งแต่ปีการศึกษา 2568 เป็นต้นไปจะต้องไม่มากกว่า 1 : 4 เป็น ไม่มากกว่า 1 : 6 และให้นับอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารทางเกษตรกรรมที่เป็นประจำ</p>
--	---

	สถาบันฯ ในทุกด้าน และอาจารย์ประจำจาก สถาบันร่วมผลิต
<p>8. บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนและบุคลากรห้องปฏิบัติการ</p> <p>สถาบันต้องมีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนและบุคลากรห้องปฏิบัติการในจำนวนที่เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งมีบุคลากรสนับสนุนการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในงานบริหารวิชาการ การเงินและ พัสดุ กิจการนิสิตนักศึกษา และบริการโสตทัศนูปกรณ์เป็นอย่างน้อย</p>	
<p>9. ความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน</p> <p>สถาบันการศึกษาต้องบริหารจัดการเพื่อให้มีความพร้อมในประเด็นต่อไปนี้</p> <p>9.1. ความพร้อมของหลักสูตรและรายวิชา</p> <p>9.1.1 จัดทำหลักสูตรที่ถูกต้องสมบูรณ์ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร</p> <p>9.1.2. เสนอหลักสูตรต่อสภาสถาบันการศึกษาเพื่ออนุมัติรายละเอียดของหลักสูตรก่อนการเปิดรับนิสิตนักศึกษา</p> <p>9.1.3. หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาเภสัชกรรมก่อนวันเปิดภาคการศึกษาที่รับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียน</p> <p>โดยให้สถาบันการศึกษาเสนอรายละเอียดของหลักสูตรที่ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย หรือผ่านการกลั่นกรองจากมหาวิทยาลัยมาแล้วในระดับหนึ่ง ต่อสภาเภสัชกรรมเป็นเวลาอย่างน้อย 180 วัน เพื่อให้ความเห็นชอบ ก่อนที่จะเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ</p> <p>9.2. ความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอน</p> <p>9.2.1. มีแผนความต้องการและแผนการสรรหาระยะ 5 ปี เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทุกประเภทอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจนและปฏิบัติได้</p> <p>9.2.2. มีการประเมินคุณภาพและปริมาณของทรัพยากรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>9.2.3. มีการประเมินความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร เพื่อการปรับปรุง คุณภาพภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน</p> <p>9.2.4. มีผู้รับผิดชอบดูแลสื่อการเรียนการสอน เครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ปฏิบัติงานการเรียนการสอน</p> <p>9.2.5. สร้างกระบวนการคัดเลือกแหล่งฝึกปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน และมีแนว</p>	<p>ปรับจาก (ร่าง) เกณฑ์ มาตรฐานคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี สาขาเภสัช ศาสตร์ พ.ศ. 2566 (หลักสูตร 6 ปี)</p>

แก้ไขหลังการทำประชาพิจารณ์ คกก ศึกษา 170967

ทางการพัฒนาแหล่งฝึกปฏิบัติงานที่ชัดเจน

9.2.6. สร้างกลไกการจัดการศึกษาโดยร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

9.2.7. เมื่อครบรอบหลักสูตรให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุผลลัพท์ การเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

9.3. ความพร้อมของทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ โดยทรัพยากรขั้นต่ำ เพื่อจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องแสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมก่อนเริ่มการศึกษาของแต่ละชั้นปี อย่างน้อย 1 ปีการศึกษา และแผนการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรการเรียน การสอนตลอดหลักสูตร ดังนี้

9.3.1. อาคารและห้องเรียนที่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ทันสมัย พร้อมใช้ และมีระบบความปลอดภัยเพื่อเอื้อให้คณาจารย์สามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.3.2. ห้องปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้ทางเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้เป็นห้องปฏิบัติการ หรือทำโครงการ มีเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ทันสมัย เพียงพอ พร้อมใช้ และปลอดภัย

9.3.3. มีระบบสารสนเทศและเครือข่ายและซอฟต์แวร์ ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่เปิดสอนอย่างพอเพียง รวมทั้งมีคอมพิวเตอร์และ/หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ให้กับนิสิตนักศึกษาสำหรับ กิจกรรมการเรียนการสอน (ถ้าจำเป็น)

9.3.4. ห้องสมุดหรือแหล่งความรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมีหนังสือ ตำรา ฐานข้อมูล และวารสารในสาขาวิชาเภสัช ศาสตร์ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศในจำนวนที่เหมาะสม โดยจำนวนตำราที่เกี่ยวข้องต้อง มีเพียงพอและทันสมัย ทั้งนี้อาจเป็นในลักษณะอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

9.3.5. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการจาก แหล่งข้อมูล ทั้งในและต่างประเทศ โดยนิสิตนักศึกษาสามารถเข้าถึงระบบการสืบค้นได้อย่าง สะดวก

9.3.6. แหล่งฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพที่ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อจำนวนนิสิต นักศึกษา

9.3.7. สถานที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการ เรียนรู้

<p>9.3.8. ห้องทำงานที่เอื้อต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร รวมทั้งความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (online teaching)</p>	
<p>10. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา</p> <p>10.1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>10.2. ไม่เจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือมีความผิดปกติที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาเภสัชกรรม</p> <p>10.3. มีคุณสมบัติอื่นครบถ้วน ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด</p>	<p>ข้อ 10 อ้างอิงตาม (ร่าง) เกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 2566 (หลักสูตร 6 ปี) ข้อ 11.1</p>
<p>11. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน</p> <p>11.1. สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาเภสัชศาสตร์ ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพอย่างน้อยตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาที่กำหนดไว้ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานซึ่งขึ้นกับระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร มีการทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการจัดการหลักสูตรตามผลการประเมินต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นไปตามสภามหาวิทยาลัยของสถาบันนั้น ๆ กำหนด</p> <p>11.2. ผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอน ต้องมีจำนวนผู้สอบผ่านความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยคำนวณจากผู้สอบผ่านและมีสิทธิ์ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมทั้งหมดภายในปีที่รายงาน (ปีปฏิทิน) ต่อจำนวนผู้ที่สมัครสอบ <u>สมรรถนะเฉพาะสาขา</u> ครั้งแรกทั้งหมดในปีนั้น (โดยผู้สมัครสอบจะสมัครสอบเป็นครั้งแรกในรอบใดของการจัดสอบในปีนั้น) หากผลการสอบผ่านต่ำกว่าร้อยละ 50 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 สภาเภสัชกรรมจะลดระดับการรับรองหลักสูตรลงมาเป็นการรับรองแบบมีเงื่อนไข โดยคณะจะต้องพัฒนาคุณภาพการผลิตบัณฑิตเพื่อให้มีจำนวนผู้สอบผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ให้ได้ภายใน 3 ปี หากไม่สามารถทำได้ สภาเภสัชกรรมอาจเพิกถอนการเห็นชอบหลักสูตร และการรับรองปริญญา และหากผลการสอบผ่านต่ำกว่าร้อยละ 25 ติดต่อกัน 2 ปี สภาเภสัชกรรมอาจพิจารณาเพิกถอนการเห็นชอบหลักสูตรและการรับรองปริญญา</p>	<p>ข้อ 11.1 อ้างอิงตาม (ร่าง) เกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. 2566 ข้อ 15</p> <p>ข้อ 11.2 อ้างอิงตาม กคภ.2 ข้อ 10 โดยระบุวิธีการคำนวณอัตราการศึกษาผ่านให้ชัดเจน และปรับเข้ากับบริบท ปัจจุบันที่แบ่งการสอบวัดความรู้เป็น 2 ครั้ง ซึ่งในการประเมินผลจะคำนวณอัตราการศึกษาผ่านสมรรถนะเฉพาะสาขา (PLE-PC, PLE-IP และ PLE-PHCP) ที่ส่งผลให้ได้ไปประกอบวิชาชีพ</p>
<p>12. กรณีที่มีเหตุผลอันสมควร สภาเภสัชกรรมมีอำนาจในการตีความ หรือวินิจฉัยปัญหาและข้อขัดข้องที่เกิดจากมาตรฐานนี้ รวมทั้งสามารถกำหนดแนวปฏิบัติหรือแนวทางในการดำเนินการตามมาตรฐานนี้ได้</p>	

เอกสารแนบท้าย

เรื่อง สถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์

สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์สามารถจัดการศึกษาตามหลักสูตรเภสัชศาสตร์โดยการบริหารจัดการและรับผิดชอบโดยสถาบันการศึกษานั้นได้ โดยไม่ต้องมีสถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์ก็ได้ ทั้งนี้ อาจได้รับการสนับสนุนจากคณะ/หน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษาเดียวกัน หรือต่างสถาบัน หรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นสถานฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพหรือเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์

สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์อาจมีข้อตกลงการร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์ โดยจัดทำข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์สังกัดกับองค์กรภายนอกที่มีความพร้อมและศักยภาพในการร่วมพัฒนาและร่วมบริหารรวมทั้งร่วมสอนรายวิชาตามหลักสูตรเภสัชศาสตร์และสนับสนุนการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นิสิตนักศึกษา ข้อตกลงดังกล่าวต้องผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาและผู้บริหารสูงสุดขององค์กรภายนอกนั้น ทั้งนี้ องค์กรภายนอกดังกล่าว เรียกว่า “สถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์”

สถาบันร่วมผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์ ต้องเป็นองค์กรภายนอกสถาบันอุดมศึกษาที่มีสถานะใดสถานะหนึ่งที่มีหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพเภสัชกรรมหรือเกี่ยวข้องกับรายวิชาตามหลักสูตร และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 โดยอาจเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ เป็นสถาบันอุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศซึ่งรับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยงานราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือเป็นบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจของจากสภาสถาบันอุดมศึกษาโดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าวและต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบ

อนึ่ง เพื่อเป็นหลักประกันการมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตในฐานะสถาบันร่วมผลิต สภาเภสัชกรรม จึงกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม ดังนี้

1. มีบันทึกข้อตกลงร่วมผลิต อาจจะเรียก MOU (memorandum of understanding) MOA (memorandum of agreement) หรือชื่ออื่นก็ได้ แต่ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงการแสดงเจตจำนงของทั้งสองฝ่ายในการร่วมผลิต บทบาทของทั้งสองฝ่ายทั้งบทบาททั่วไปและบทบาทเฉพาะเจาะจงที่เกี่ยวข้องกับการเป็นสถาบันร่วมผลิต ซึ่งต้องระบุด้วยว่าสถาบันร่วมผลิตจะมีบทบาทอย่างไร อาทิ ครอบคลุมถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตร ความรับผิดชอบหรือการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในรายวิชาตามหลักสูตร เภสัชกรหรือผู้ปฏิบัติงานในสถาบันร่วมผลิตที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมผลิต เช่น การรับผิดชอบสอนรายวิชาหรือกลุ่มวิชา การฝึก

แก้ไขหลังการทำประชาพิจารณ์_คกก ศึกษาฯ 170967

ปฏิบัติงานวิชาชีพตามหลักสูตร การปฏิบัติงานประจำ (ถ้ามี) เป็นต้น การสนับสนุนการร่วมผลิต ทั้งด้านทรัพยากร อาคารสถานที่ สถานที่ฝึกปฏิบัติ สถานะของนิสิตนักศึกษาในสถานประกอบการ สวัสดิการและบริการที่จัดให้แก่ นิสิตนักศึกษา สิทธิประโยชน์ที่อาจได้รับจากสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ และอื่น ๆ ที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ บ้านที่ก้อตกลงร่วมผลิตควรมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 7 ปี เพื่อให้ครอบคลุมระยะเวลาของหลักสูตร บ้านที่ก้อตกลงร่วมผลิตดังกล่าวต้องผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาด้วย ผู้ลงนามอาจเป็นอธิการบดี หรือรองอธิการบดี หรือคณบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดี

2. สถาบันร่วมผลิตที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีภารกิจที่ครอบคลุมงานของวิชาชีพเภสัชกรรม หรือเกี่ยวข้องกับรายวิชาตามหลักสูตร มีผลการดำเนินงานที่ดี มีระบบการบริหารงานที่ดี สามารถเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานตามหลักสูตรหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักสูตรที่ดีได้ มีผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมและผู้ปฏิบัติงานประจำจำนวนที่เหมาะสม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานของสถาบันร่วมผลิตมีระยะเวลาการทำงาน ประสบการณ์และผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อการสนับสนุนการผลิตบัณฑิตเภสัชศาสตร์

3. สถาบันร่วมผลิต สามารถจัดทำบ้านที่ก้อตกลงร่วมผลิตในเวลาเดียวกันกับสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์ได้เพียง 1 แห่ง หรือตามจำนวนที่สภาเภสัชกรรมกำหนด (ถ้ามี) หรือได้รับความเห็นชอบ ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควร (อาทิ กรณีโรงพยาบาลที่มีขนาดใหญ่และมีเภสัชกรจำนวนมาก อาจมีเภสัชกรจำนวนหนึ่งที่รับเป็นอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตให้กับสถาบันเภสัชศาสตร์แห่งหนึ่ง เภสัชกรอื่นอาจทำหน้าที่เป็นอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตกับสถาบันการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งอื่นได้)

4. ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ปฏิบัติงานในสถาบันร่วมผลิต อาจปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตรเภสัชศาสตร์ในฐานะอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาตามหลักสูตรเภสัชศาสตร์ได้ กรณีอาจารย์ผู้สอนของสถาบันร่วมผลิตที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษา ได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในสถาบันร่วมผลิตนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในหน่วยงานอื่นมาแล้วรวมไม่น้อยกว่า 6 ปี (อ้างอิง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ข้อ 10.2.3 วรรค3)

5. กรณีการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตรของสถาบันร่วมผลิตที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตนั้นต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าและต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเองและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่องในรอบ 5 ปีย้อนหลัง (อ้างอิง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ข้อ 10.2.1 วรรคหนึ่ง)

6. กรณีการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตรของสถาบันร่วมผลิตที่ไม่ใช่เป็นสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำ

แก้ไขหลังการทำประชาพิจารณ์_คกค ศึกษา 170967

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ และมีประสบการณ์การทำงานในสถาบันร่วมผลิตนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในหน่วยงานอื่นมาแล้วรวมไม่น้อยกว่า 6 ปี (อ้างอิง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ข้อ 10.2.1 วรรค 2)

7. จำนวนของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมของสถาบันร่วมผลิตที่สามารถนำมาคำนวณสัดส่วนของอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษา (FTES) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดจำนวนรับนิสิตนักศึกษา เป็นไปตามเงื่อนไขที่สภาเภสัชกรรมกำหนด ได้แก่ คุณวุฒิหรือความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่ตรงหรือสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ในหน้าที่หรือสัดส่วนภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ชั่วโมงสอนหรือจำนวนหน่วยกิตที่รับผิดชอบ ลักษณะของภาระงานและปริมาณงานซึ่งสัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญที่กำหนดของอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิต และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ตามวิธีการคำนวณ FTE ที่คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์กำหนด

8. อาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตที่สามารถนำมาใช้คำนวณสัดส่วนของอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษา (FTES) มีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 20 ของ FTE ทั้งหมดที่พึงมีสำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้น ๆ

โดยการคำนวณ FTES ใช้สูตรดังนี้

$$FTES = (a \times b) \div (8 \times 36)$$

a คือ จำนวนหน่วยกิตที่สอนโดยคณะ

b คือ จำนวนนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ในหลักสูตร

กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการเป็นสถาบันร่วมผลิตได้ในข้อใด หรือประสงค์จะขอยกเลิกเงื่อนไขข้อใด ให้คณะกรรมการการศึกษาเภสัชศาสตร์ สภาเภสัชกรรม พิจารณาเป็นรายกรณีไป

หมายเหตุ ข้อมูลประกอบการพิจารณาเป็นอาจารย์จากสถาบันร่วมผลิตเพื่อประกอบการขอรับรองสถาบันหรือการยื่นขอความเห็นชอบหลักสูตร มีดังนี้

1. ชื่อ-สกุล
  2. ใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม (ถ้ามี)
  3. วุฒิการศึกษาและคุณวุฒิ
  4. ประสบการณ์และลักษณะงานที่รับผิดชอบ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ
  5. หลักฐานประกอบ ตัวอย่างเช่น หนังสือแสดงการปฏิบัติงาน หรือหลักฐานแสดงประสบการณ์ หรือหนังสืออนุมัติ วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือหลักฐานอื่นที่แสดงความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
- ข้อแนะนำ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำข้อตกลงการร่วมผลิต สถาบันการศึกษาอาจหารือกับสภาเภสัชกรรมก่อนก็ได้ หรือจัดการชี้แจงก่อน

เอกสารแนบท้าย

ประกาศสภาเภสัชกรรม

เรื่อง ข้อเสนอแนะและพึงปฏิบัติในการจัดการศึกษาเภสัชศาสตร์

เพื่อประโยชน์ในกระบวนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิตที่สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบและเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติอันจะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาเภสัชศาสตร์และต่อผู้เรียนสภาเภสัชกรรม จึงเห็นควรออกประกาศ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาคณาจารย์

สถาบันควรมีกระบวนการพัฒนาอาจารย์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้สถาบันได้มอบหมายให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนาอาจารย์ควรมีอย่างน้อยในเรื่องต่อไปนี้

1. มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะหลักสูตรที่สอน การประกันคุณภาพการศึกษา สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีจรรยาบรรณอาจารย์และจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. มีการพัฒนาทักษะการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
3. เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การประเมินผลและการวิจัย
4. ส่งเสริมการเขียนตำรา หนังสือ บทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งการส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อการเรียนการสอนและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
5. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น
6. สนับสนุนการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาคุณวุฒิให้สูงขึ้น สนับสนุนการฝึกอบรม การดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ และการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
7. มีการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมแต่ละสาขาในสถานการณ์จริง

2. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

2.1 กลยุทธ์การสอน

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การทดลองในห้องปฏิบัติการ การเรียนรู้จากกรณีศึกษา การเรียนรู้เชิงรุก การใช้บทบาทสมมติ การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้ผู้ช่วยจำลอง การเรียนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง การทำกิจกรรมร่วมกับสังคม เป็นต้น มีการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์

แก้ไขหลังการทำประชาพิจารณ์_คกก ศึกษาฯ 170967

การนำมาใช้ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพเข้าไปในเนื้อหาด้วย มีการจัดการศึกษาแบบสหสาขาวิชาชีพ สำหรับในแต่ละสาขาวิชาจะเน้นกลยุทธ์การสอนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ การเรียนรู้ในรายวิชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 กลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

ใช้วิธีการประเมินผลที่ถูกต้องเหมาะสมกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ เน้นการประเมินผลที่หลากหลายให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การสอน เช่น การสอบข้อเขียน การสอบภาคปฏิบัติ การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน การประเมินกันเองของผู้เรียนในกิจกรรมกลุ่ม และการประเมินทักษะการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ เป็นต้น เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3. ระบบและกลไกการทบทวนและปรับปรุงการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทบทวนสอบเพื่อยืนยันว่านิสิตนักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดในหลักสูตรขณะที่ทำการศึกษา และขณะสำเร็จการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษากำหนดกลวิธีการทบทวนมาตรฐานผลการเรียนรู้ภายหลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลของหลักสูตรเพื่อให้นิสิตนักศึกษابรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมทั้งประเมินความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร เช่น บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และแหล่งฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ เป็นต้น